

RUMÄNIEN

3 – 12 maj 2012

Reserapport av Ann Wikström

RUMÄNIEN 3-12 MAJ 2012.

Deltagare:

Sten Wikström, Gotland. (Videofotograf).
Ann Wikström, Gotland. (Krysslistekonstruktör).
Mari Wikström, Linköping. (Reseplanerare).

Planering:

Vi har rest på en hel del fågelskådning i gamla Östeuropa, Polen, Ungern, Slovakien och Bulgarien, och hade nu blivit sugna på Rumänien. Vi reser ofta med Avifauna som ordnar utmärkta fågelresor runt om i världen, www.avifauna.se. Eftersom årets AviFauna-resa dit var fulltecknad så undersökte vi på Internet hur man kan fågelskåda i Rumänien på egen hand. *Ibis Tours* ordnar program och efter förfrågan där blev vi hänvisade till deras operatör *atu travel* som är specialist på skådarresor i Rumänien (<http://www.trekking-tours.ro>).

E-maillkontakterna fungerade bra och vi fick ett erbjudande om 10 dagar i Rumänien, helpension och guider för priset 1230 euro per person. Flygbiljett Linköping-Amsterdam-Bukarest tor med KLM kostade knappt 3000 kr per person tillkom. Enda tillkommande kostnad på plats var dryck. Öl en drygt 60 kr per st och en flaska vin drygt 60 kr på restaurang.

Resebyrån var tillmötesgående och ordnade så att vi tre svenskar var egen grupp de tre första dagarna i Karpaterna norr om Bukarest. Därefter fick vi ansluta till en internationell grupp, med mest engelsmän resten av resan, som tillbringades i och nära Donaudeltat.

Vi betalade över internet och hoppades att någon skulle ta emot oss där nere den 3 maj.

Litteratur:

1. Fågelguiden svenska upplagan (nödvändig)
2. Collins Bird Guide = den engelskspråkiga versionen av Fågelguiden. Finns på Naturbokhandeln. Ovärderlig på denna resa eftersom vi använde engelska som arbetsspråk hela tiden.
3. Lonely Planet Romania. Ovärderlig om man har det minsta intresse av landet förutom att kryssa fågelarter.
4. Birding in Eastern Europe av Gerard Gorman. Finns på Naturbokhandeln. Mycket bra bok med fågellokaler i hela östeuropa. Inte helt nödvändig på denna resa, men ger intresse för östra Europa på egen hand.
5. Donaudeltat och Dobrogea av Etienne Edberg, 1984, 52 sidor. Denna naturguide fick vi av resebyrån, mycket användbar trots att den är gammal, behandlar allt om natur.
6. Finding Birds in Romania av Dave Gosney, (ca 1992), 28 sidor (Naturbokhandeln). Gosneys häften är som vanligt mycket användbara i sin enkelhet.
7. Dobrogea and the Danube Delta, flora and habitat conservation av Mihai Petrescu, 2007. Drygt 300 sidor. Boken kostade ca 200 kr och hittades på båten i deltat. Mycket kartor och foton. En bok som man klarar sig bra utan.
8. Reserapporter från Avifauna. Hittas på <http://www.sofnet.org/avifauna/rapporter-arkiv/reserapporter/>. Utmärkta inspirerande rapporter från tidigare vårresor. För den som är intresserad av växter rekommenderas rapporten från 2012.

9. Rumänien. Karta 1: 500 000 och 1:700 000. Freytag & Berndt. Köpta på Kartcentrum i Stockholm. Bra kartor på denna resa men om man kör hyrbil på egen hand finns det säkert bättre kartor på plats i Rumänien.

Guider och övrigt resesällskap:

3-5 maj **Laurentiu Petrencu** och hans flickvän Alina. 6-12 maj **Marian Cîrnat**. 2 italienare, 2 katalanskspråkiga spanjorer samt 10 engelsmän som reste med Papyrus Tours, en engelsk resebyrå som kör fågelskådarresor över hela världen. <http://www.papyrustours.co.uk/> Våra rumänska reseledare var biologer med mångårig universitetsutbildning, deras engelska var utmärkt och vi hade lätt för att konversera med dem hela tiden. De berättade om allt i landet, natur, ekonomi, politik, sociala förhållanden mm vilket gav oss en bild av Rumänien som man inte får på annat sätt.

Vårt engelska resesällskap talade en korrekt engelska liknande den vi fått lära i skolan och de var lätta att umgås med. I förlängningen förstod vi att det är möjligt även för oss att åka med Papyrus till andra resmål och få fullt utbyte av resan.

Mål: Detta var inte tänkt som en kryssarresa utan vi ville upptäcka ännu ett östeuropeiskt land under försommaren, och framför allt se Donaudeltat som man som fågelintresserad bör se en gång i livet.

Rapport: Denna reserapport är relativt kortfattad men är tänkt att inspirera andra att besöka Rumänien, gruppresa eller på egen hand.

Resrutt:

3 maj: Linköping - Amsterdam - Bukarest - Sinaia - Dambovicioara-klyftan - Zarnesti.

4 maj: Zarnesti - Zarnesti-klyftan - Bran - Strâmba - Zarnesti.

5 maj: Zarnesti - Brasov - Bukarest - Chiolul Hasarlâc - Tulcea.

6 maj: Tulcea - Donaudeltat.

7 maj: Donaudeltat - Letea - Donaudeltat.

8 maj: Donaudeltat - Tulcea.

9 maj: Tulcea - Morighol - Enisala - Sinoie - Grindul Lupilor - Vadu - Tulcea.

10 maj: Tulcea - Celic - Denis Tepe - Enisala - Babadag Forest N - Babadag Forest S - Tulcea.

11 maj: Tulcea - V Tulcea, mot Donau - Somovan Forest - Macinbergen NV Greci - Macinbergen SO Greci - Tulcea.

12 maj: Tulcea - Chiolul Hasarlâc - Bukarest - Amsterdam - Linköping.

Väder: Högsommarvarmt och solsken. Svag vind. Några enstaka mindre regnskurar ibland.

Dagbok:

3 maj: Efter en tidig morgon i Linköping och mellanlandning i Amsterdam var frågan om någon skulle hämta oss vid Bukarests flygplats när vi anlände vid middagstid? Iklädda handkikare och skådarkeps gick vi lite oroligt genom utgången, men där stod en glädjestrålade ung man med en namnskylt "Mari Wikström" i handen. Det var Laurentiu Petrencu, som just hade lämnat av AviFauna-gruppen vid flyget och nu inväntade oss 3 svenskar. Han hade sin flickvän Alina med sig för hon hade inte sett björn och ville gärna följa med på detta äventyr.

Från vänster: Alina och Laurentiu som var vår ledare de tre första dagarna, samt Ann och Mari Wikström. I bakgrunden ett hus med typisk östeuropeisk arkitektur.

Laurentiu tog oss ur Bukarests norra förorter och körde oss norrut mot Karpaterna. Vi reste genom ett lågland med jordbruk, industristäder, kraftledning, oljeraffinaderier mm. På de stora platta åkrarna växte majs, solros, vete och raps, och växtligheten hade samma utvecklingsstadium som början av juni i Sverige. Vädret var högsommarvarmt och vi började snart stiga uppåt i Karpaterna. Laurentiu tog med oss in på ett fik vid vägkanten vid Sinaia. Här bjöds det på en kall pilsner, bröd och fantastiska korvar. Redan nu förstod vi att denna resa skulle bli fantastisk. Utanför fiket tittade vi på *svartmes*, *stäppvråk*, *tornfalk*, *tornseglare*, *ladusvala*, *hussvala*, *sädesärta*, *gråsparv*, *pilfink* och *bofink*. Längs vägen studerades *gräsand*, *skata*, *kaja*, *råka*, *gråkråka*, *stare*, *tamduva*, *turkduva* och resans enda *björktrast*. Strax före Rumäniens högst belägna stad Predeal ca 1.100 m.ö.h., svängde vi nordväst mot Pensionat Elena i Zarnesti. På detta lilla hotell skulle vi bo i två nätter.

En sen eftermiddagstur mot SV tog oss förbi Draculas turistslott i Bran och vi hade snöklädda berg på båda sidor av vägen. De västra bergen (Kingston Mountains) var högst, men de östra låg närmare och lyste fint i solens kvällsljus. Vi körde in mot Kingstons Nationalpark via Dambovicioara-klyftan och promenerade längs en bäck intill landsvägen i botten på ravinen. Här fanns det 10 *försärla*, *rödhake*, *svarthätta*, *corp* och andra redan sedda vanliga arter. Målarten var murkrypare som setts här en vecka tidigare, men den ville inte visa sig. Här uppe i bergen var vegetationen ganska lik södra Sveriges, med till stor del samma arter träd och buskar. I byarna drevs ett gammaldags småskaligt jordbruk med inriktning på självhushåll. Pensionatet bjöd på en god 3-rätters måltid och vi somnade gott efter en lång dag. *Dagens fågel: Försärla.*

4 maj: Vi startade vid 8-tiden mot Zarnesti-klyftan med murkrypare som målart. Klyftan ligger helt nära Zarnesti. Klyftan blev smalare och smalare, och till slut fick vi stanna bilen och fortsätta till fots. Mari fick snabbt syn på ett rådjur medan vi alla noterade, *ringduva*, *gårdsmyg*, *svart rödstjärt*, *koltrast*, *taltrast*, *gransångare*, *blåmes*, *talgoxe*, *nötväcka* och *nötskrika*. En stor flock *alpsseglare* förgyllde också morgonen.

Fem skådare i Zarnestiklyftan. Karpaternas målart Murkrypare sågs här på ca 30 meters håll på klippväggen längre fram till höger.

Vår guide hörde plötsligt en *murkrypare* och det tog inte lång stund förrän vi andra också hörde och såg den över ravinen. Helt plötsligt satt den strax framför oss på klippväggen och vi njöt en god stund av dess klättring fram och tillbaka. Det kändes som om resans viktigaste art var sedd. Nu var det bara njutskådningen kvar! Längst upp i ravinen före återtåget hördes *gråspett* och sågs *spillkråka*, och på nervägen sågs/hördes *entita*, *grönsångare* och *kungsfågel*.

Efter denna lyckade morgon åkte vi till Draculas slott i Bran och såg en *vit stork* på bo längs vägen. Slottet var en turistisk sevärdhet, även om det visade sig att Dracula egentligen aldrig bott på just detta slott. Men det var ett mycket läckert slott med många hel- och halv våningar och mycket tinnar och torn. Draculas riktiga slott var tydligen både mycket förfallet och beläget i en mycket otillgänglig miljö, så detta slott fick bli en mer lättåtkomlig ersättning till turistnäringen.

Efter en 3-rätters delikat lunch på vårt pensionat fortsatte färden mot vårt björngömsle. Vi släpptes av för en promenad i Strambadalen, ca 20 km NV om Zarnesti, och fick på nära håll se 3 *mindre skrikörn*, *gulspurv* och *gök* innan vi mötte den björngömsleansvarige. Vi körde efter honom den sista biten och såg en *mindre flugsnappare* just när vi lämnade bilen för att gå in i gömslet, som tydligen var en rest från Ceausescus jaktplats. Gömslet rymmer ca 20 personer sittande. Vi klev upp en våning i detta av björnar delvis sönderrivna gömsle och slog oss ner bakom en stor glasruta.

Strambadalen på väg till björnarna. Mindre skrikörn.

Björn i skymningen ca 30 meter utanför gömslet.

Vi hade nog väntat mindre än en halvtimme innan en björnmamma med 2 halvstora ungar klev in på arenan och rev bort stenar och stockar som dolde godiset som viltvårdarna lagt ut. Innan kvällen avslutades hade ett lite äldre syskonpar försökt sig på samma manöver för att hitta dagens smaskiga efterrätt. Denna björnskådning kan tyckas vara ganska turistisk, men man var noga med att poängtera att björnarna endast får godis här på kvällen, så att de måste leva ett naturligt liv och födosöka i bergen resten av dygnet. *Dagens fågel: Murkrypare.*

5 maj: Eftersom bergsskådningen hade blivit så lyckosam, så ville Laurentiu gärna visa oss den gamla delen av den tyska staden Brasov. Vi körde den lilla omvägen genom bergen dit för att kunna starta överblicken av staden snett uppifrån. Laurentiu berättade också att han gjort denna resa med ett tyskt resesällskap för ett antal år sedan. Lodjur finns i Karpaterna men de är mycket svåra att få se. Då hade han sett ett lodjur på höger sida av vägen och försökt att skrika "Lynx", så tydligt som möjligt samtidigt som han pekade åt höger. Men eftersom vänster heter "links" på tyska, så hade naturligtvis hela gruppen tittat åt vänster istället och missat lodjuret!

Vi fick en fin guidning genom den gamla fina staden Brasov innan vi fortsatte söderut mot Bukarests flygplats (3 sånglärkor längs vägen) för att möta upp de 2 italienarna, som skulle följa oss upp till Donaudeltat. Innan vi lämnade Bukarest fick vi chansen att besöka världens näst största byggnad (efter Pentagon) dvs "House of the People" ("Folkets hus" vilket för rumänierna betydde "Huset som bekostats av folket").

"House of the People" i Bukarest. Ett storslaget monument från 1980-talet som vi lade en timme på, innan resan ut till Dobrogea.

Efter ett kort fikastopp vid Slobozia åkte vi till den spännande sjön Chiolul Hasarlâc efter att vi passerat bron över Donau. Detta blev dagens riktiga fågelstopp. Sjön är en mycket grund slättsjö, som grundas upp under sommaren och övergår till stor del till gräsbeväxta strandängar och betesmarker. Under torrtid är sjön helt liten och ligger nära vägen öster om Harsova. Nu när vattnet var högt svängde vi av en sämre väg norrut öster om sjön. Någon km norrut kunde vi gå ut på den kulle som ligger på sjöns östra sida med mycket bra utsikt över de stora våtmarkerna.

Chiolul Hasarlac – sjön från östra sidan. Perfekt biotop för änder och vadare. Utsikten från vägen öster om sjön är perfekt.

Där fanns det massor av spännande fågelarter: *Knölsvan*, *grågås*, *rostand*, *bläsand*, *snatterand*, *brunand*, *vitögd dykand*, *skäggdopping*, *svarthalsad dopping*, *storskarv*, *vit pelikan*, *silkeshäger*, *ägrethäger*, *gråhäger*, *brun kärrhök*, *sothöna*, *styltlöpare*, *tofsvipa*, *gluttsnäppa*, *svarthuvad mås*, *skrattmås*, *kaspisk trut*, *skäggtärna*, *biätare*, *blåkråka*, *härfågel*, *backsvala*, *gulärkla*, *sommargylling* och *kornsparv*. Området var perfekt för tubspaning, medan blåkråkor, härfåglar och biätare sågs på nära håll. Detta var ett ställe som man verkligen vill återvända till. Längs den sista sträckan upp till Tulcea såg vi längs vägen *steglits* och *kalanderlärka*.

Vi var nu inne i landskapet Dobrogea i nordöstra Rumänien, ett kuperat landskap med storskaligt jordbruk som drivs på låg intensitet, berg med lövskogar, naturbetesmarker med får och nötkreatur, strandområden mot Svarta Havet, och inte minst Donaudeltat. Vi körde in i staden Tulcea (ca 60 000 invånare) vid Donaus södra strand ca 7 mil från deltats mynning. Vi kom väg E87 söderifrån in i staden, måttlig trafik, och den vägen går ända ner i centrum och hamnen och hotellen så det finns ingen risk att köra fel.

Turisttrafiken med båt i Donaudeltat är omfattande och mycket trafik utgår ifrån Tulcea. Man kan göra allt från kortare dagsutflykter med mindre båtar, till flera dygn på ”flytande hotell”. De flytande hotellen bogseras med bogserbåt på de större kanalerna mellan övernattningsställena, och en medföljande mindre turboat med plats för 20 personer fanns med hela tiden och tog oss in i mindre kanaler och grunda vatten på dagsutflykterna.

Vi installerade oss i vårt flytande Ibis Tours-hotell, som hade 10 dubbelrum och 2 enkelrum på nedre botten. På mellandäck låg matsalen där vi intog våra 3-rätters luncher och middagar de 3 dygn vi bodde där. På översta däck fanns ett sol/skådardäck för oss när vi inte tillbringade vår tid på den mindre turbåten. *Dagens fågel: Biätare.*

Marian, vår guide, som ledde oss genom Deltat och Dobrogea under sju dagar. Utbildad biolog, guidar på perfekt engelska, men försörjer sig del av året som säkerhetsvakt. Det är svårt att få kvalificerat jobb i Rumänien.

6 maj: På morgonen hade det anslutit sig 2 katalansktalande spanjorer och 10 engelsmän till vår lilla grupp, samtidigt som våra bergsledare Laurentiu och Alina hade lämnat oss. Nu var vi helt plötsligt 17 deltagare i stället för 3, och hade dessutom fått en ny guide Marian. Efter frukost på hotellbåten satte vi oss i den lilla turbåten och åkte in i nordvästra delen av deltat medan hotellet bogserades österut på den centrala mittkanalen. Det var fantastiskt att glida in i de smala kanalerna med massor av hägrar, måsfåglar, tärnor, blåkråkor och *kungsfiskare* kretsande runt våra huvuden.

Tyvärr kretsade det lite för mycket båtar på en del av kanalerna. De stora flytande hotellen drogs fram lugnt och stadigt av sina bogserare och störde inte så mycket, men ibland kom det små fartmarodörer, som orsakade mycket oväsen och vågor som tärde på stränderna. På vattnet och vid stränderna fanns det gott om droppande tårpil, skäggdopping, *gråhakedopping*, och enstaka *rörhöns*. Vid en koloni *dvärgskarv* snurrade *aftonfalkar*, som väntade på att bona skulle bli lediga. *Natthäger*, *rallhäger* och

silkeshäger fanns i stora mängder medan ägretthäger, gråhäger och *purpurhäger* inte var lika talrika. *Bronsibis* och *skedstork* beundrades liksom dagens alla bruna kärrhökar, *lärkfalkar* och *havsörnar*.

Här fanns också goda möjligheter att lära sig skilja på *fisktärna*, *svarttärna*, *vitvingad tärna* och den vanligaste skäggtärnan. Det fanns också både *näktergal* och *sydnäktergal* att träna på. Lite annorlunda var det att se en vacker röd räv simma över kanalen mitt framför båten. Ofta såg vi också simmande ormar bredvid båten.

En del av det engelska resesällskapet på Ibis turbot. De var pigga pensionärer utrustade med kikare av toppmodell och ofta Nikon- eller Canonkamera. Deras engelska var perfekt "skolengelska" och den enda litteratur vi behövde här var Collins Bird Guide.

På väg mot vår hotellbåt sågs eller hördes bla *fasan*, *örnvårk*, *skogsduva*, *större hackspett*, *rödstjärt*, *stenskvätta*, *grå flugsnappare*, *pungmes*, *törnskata*, *svartpannad törnskata* och *ärtsångare*.

Engelsmännen hittade också *sävsångare* och *trädkrypare*. Lunchen blev ca en timme försenad då vi fastnade i en grund sjö och fick lirka oss fram och tillbaks och runt innan vi kom loss till djupare vatten igen.

Efter en 3-rätters lunch fortsatte vi med hotellet längre österut och fortsatte spaningen från soldäck med dagsrekord av blåkråka (30 st). Sten fick syn på en *tatarfalk* vid ett bo på en av pylonerna vid kanalkanten, och resans enda stora flock *krushuvad pelikan* visade upp sig. De vita kom i stora flockar nästan dagligen. Vi ankrade en bit uppströms i den gamla kanalfåran och här blev det full konsert av *vassångare*, *trastsångare*, *rörsångare* och grodor. *Dagens fågel: Krushuvad pelikan*.

7 maj: Under natten hörde Ann och Sten en tutande *rördrom* mellan alla grodorna. Turboten tog oss genom smala kanaler och flytande öar upp till ön och staden Letea. Här blev det andra fåglar och växter pga fast mark under fötterna. I Letea bor det mest ukrainare med enkla hus och primitivt jordbruk. På vägen dit såg vi fina *pungmesar* med bon, fem *dvärgörördrom*, en *blåhake* och hörde tre *mindre sumphöna*.

Ön Letea har åretruntbefolkning och enda vägen hit är kanalerna. Ön ligger på sandavlagringar och flygsand och är max 12 m.ö.h. Här växer ek och lövskog i ren sand.

När vi steg iland på Letea möttes vi av en flakjeep, som hade varit lagom för 10 personer, så vi fick tränga ihop oss ordentligt! Vi körde genom staden, ut över ängar, förbi sanddynor och in i en skog. Ibland stannade vi och tittade på orkidéer eller gick en sträcka. Nya fågelarter blev *bivråk*, *rödvingad vadersvala*, *mindre hackspett*, *trädlärka* samt hörda *kattuggla*, *göktyta* och *svartvit flugsnappare*. Vi åkte tillbaks samma väg och ökade på artlistan med *skäggmes* och *sävsparv* på väg till lunchen. Sedan bogserades hotellet västerut med sikte på en bikanal mot norr.

Takspaningen gav en *rödspov*, 2 flygande rördromar, rekordmånga purpurhäger och gök, ca 25 st av varje. Efter den läckra 3-rätters middagen gick vi ut på däck och lyssnade på den öronbedövande grodkonserten. *Dagens fågel: Purpurhäger.*

8 maj: På morgonen hördes och sågs en spillkråka före frukost. Det blev resans första för den stora gruppen som inte var i Karpaterna. Vi tog lilla båten norrut till ungefär samma område som första dagen. Det blev mycket fina fågelobservationer på redan sedda arter, tex många väntande aftonfalkar kring råk- häger- och skarvkolonier. Dagens enda nya fågel blev tre hörda *trädgårdssångare*.

Spaning från bådhotellets övre plan. Vassarna är nära oändliga och rikedomen på fågel är stor. Pelikaner, blåkråkor, hägrar, änder, rovfåglar. Kl 14 serverades det alltid 3-rätters lunch en trappa ner.

Efter 3 timmar lämnade vi vår turbot och påbörjade återresan till Tulcea med hotellbåten. Vid halv 5-tiden lämnade vi vårt hem sedan tre nätter och tog in på det 3-stjärniga Hotel Select. Promenaden på fast mark fick bytas ut mot en öl på hotellets taktäckta uteservering pga ett åskväder med störtregn. Nu lämnade italienarna gruppen, men vi andra avslutade dagen med den vanliga överdådiga middagen. Hotellet är modernt även om AC:n fungerade dåligt, och temperaturen var för hög för en svensk. Mat och dryck var utmärkt, och enligt skylt i hotellet var priset för ett dubbelrum ca 500 svenska kronor. I lobbyn var det konstutställning med mycket spännande rumänska tavlor med religiösa motiv.
Dagens fågel: Aftonfalk.

9 maj: Tredje etappen på resan tar sin början och nu ska vi åka buss i 4 dagar. Första dagen ska mest handla om våtmarker, och vi börjar vid den lilla grunda sjön **Morighol Lake** sydöst om Tulcea vid deltats södra kant. Denna lokal kommer att bli en av resans bästa vadarställe med många nya researter. Här ses *gravand*, *årta*, *skedand*, *rödhuvarad dykand*, *svarthalsad dopping*, *ormörn*, *styltlöpare*, *storspov*, *skärfläcka*, *svartbent strandpipare*, *spovsnäppa*, *brushane*, *rödbena*, *svartsnäppa*, *gluttsnäppa*, *grönben*, *svarthuvad mås*, *medelhavstrut*, *svarthuvad trut*, *småtärna* m.fl. Engelsmännen lyckades också fixa *smådopping*, *drillsnäppa* och *dvärgmås*. Bonusart var väl de två svarthuvade trutarna som snyggt visade upp sig och slog sig ner på andra sidan sjön innan de försvann igen.

Vi fortsatte söderut norr om sjön Razim och såg många sånglärkor och kalanderlärkor längs vägen. Precis norr om **Enisala** stannade vi vid en biätar- och backsvalekoloni och beundrade även blåkråka och tornseglare. Färden fortsatte mot **Sinoie**, där vi skulle vi äta picknick-lunch och hittade *tofslärka*, *rödstrupig piplärka*, en stor flock ägretthäger och en rödvingad vadarsvala.

Det kulliga landskapet i Dobrogea består av lössjordar, vindsediment som lär vara hundrafalt äldre än våra unga svenska jordar som bildats efter istiden de senast tiotusen åren. Här i ravinen i Ensala häckar biätare och backsvala. Området har relativt mycket naturbetesmarker.

Vi fortsatte ner mot kusten på en sämre grusväg till ett vassområde innanför en av Svarta Havets laguner, **Grindul Lupilor**. Det var ett mycket intressant område med gulärlor, stenskvätta,

buskskvätta, 19 fältsångare, trastsångare, vassångare och rörsångare. Marian gissade att det nog finns 60 häckningar av fältsångare här. Vi hörde sångarna i vassen längs den lilla grusvägen, och fick möjlighet att se dem och fotografera dem då någon visade sig några sekunder i taget.

Dagens sista etapp gick ner mot **Vadu** nära Svarta Havet. Det var en liten by och en stor nedlagd (faktiskt aldrig använd) fabrik, som var tänkt att utvinna metaller ur Svarta Havets sand. Vi stannade vid ett par vattenmagasin med omgivande våtmark, som var mycket trevliga lokaler. Tex sågs årtå, rödvingad vadarsvala, kornsparv och mycket annat. Vid besöket nere vid Svarta Havet var det bara Sten och Ann som utnyttjade tiden till ett bad på denna ännu helt oexploaterade milslånga strand.

Mari letar valthornssnäckor på Svarta Havets strand.

På återresan mot Tulcea skrek någon att vi skulle stanna vid en vattenpöl med tillhörande busksnår strax utanför den gamla fabriken. Det visade sig vara ett bra ställe som gav rallhäger, *småsnäppa*, *mosnäppa*, *spansk sparv*, *lövsångare* samt grå och mindre flugsnappare. Dagens middag blev lite sen, men de flesta var nog nöjda med dagen trots den sena timmen. *Dagens fågel: Svarthuvad trut.*

10 maj: Vi var nog lite trötta när vi startade denna dag, som skulle ägnas åt skogsbiotoper. Vi åkte västerut från Tulcea, passerade den stora aluminiumfabriken i kanten på staden vilken har varit basen för stadens ekonomi. På vänster sida om vägen ligger en stor damm med starkt förorenat giftigt processvatten. Marian berättade att denna damm är ett stort hot mot hela deltats natur om den skulle brista, och en liknande katastrof skulle kunna hända här liknande den i Donana i Spanien eller i Ungern för några år sedan.

Vi åkte västerut förbi klostret **Celic Dere** och tog en promenad i en vacker skogskant med en backe. Så snart vi klivit av bussen såg vi 2 *dvärgörnar* och strax därefter en bra obs på *mellanspett*, trädlärka och taltrast, *sparvhök*, samtidigt som *grönfink* hördes. Uppe i backen tittade vi på stora spindlar med tjocka ben som gick att se när de kröp upp ur sina 2-cm breda hål. Marian fångade in en vacker självlysande grön ödla, Green Lizard, som trots att den var full av fästingar fick krypa runt på några av oss. Mari hittade en spelflygande bivråk med vingarna rakt upp i luften. På promenaden mot bussen hittades mindre skrikörn, ormörn, steglits, *stenknäck*, *turturduva*, *härmsångare*, svarthätta och en till lövsångare.

Färden fortsatte söderut ca 20 km söder om Tulcea, till **Denis Tepe**, som var en kulle ute på jordbruksslätten, för att leta lärkor. Platsen ligger mellan Tulcea och Babadag, och syns som ett litet "berg" en liten kilometer väster om E87. Där vi svängde av från stora vägen stannade vi vid ett

storkbo för att titta på de gråsparvar och spanska sparvar som ”hyrde in sig” hos storkparet. Vi släpptes av före kullen och längs promenaden på grusvägen hade vi sång-, kalender- och korttållärkor. Nedanför kullen hittade vi vanlig och isabellastenskvätta, fältpiplärka och buskskvätta.

Lunchstoppet hade vi uppe vid borgen nära **Enisala**. Förutom en påflugan hund, som mycket irriterande tiggde mat, så var det ett trevligt stopp med trevliga repriser som isabellastenskvätta, svartpannad törnskata, fältpiplärka, blåkråka mm.

Nu åkte vi vidare mot **Babadag Forest** och gjorde första stoppet på norrsidan av skogsområdet. Det blev en trevlig promenad i tät hög lövskog uppför en svag backe med tex olika hackspettar, mesar och sångare. På sydsidan av Babadag Forest var det lite mer öppen mark och en helt annan biotop. Här fanns det mycket gott om blommande örter, likt en svensk hagmark i början av juni! En *ortolansparv* sjöng i toppen av en enbuske och nötskrika och turturduva visade sig. Mari var den enda som såg en *balkanhök* innan den försvann bakom skogen. De mest intresserade slog sig ner i sydslutningen, njöt av vädret och gjorde dagens sista span medan de tröttaste satte sig i bussen.

Rätt som det var larmade Marian ut en chans på *höksångare* och de flesta smög efter honom. De tappra som var med till slutet fick se den samt *balkanmes*, *törnsångare* och en stor sköldpadda, som Marian lyfte upp och förevisade ordentligt med fästingar och allt, tills den blev så irriterad att den kissade ner Marian. Tydligen hade en del deltagare i bussen också blivit lite irriterade av att kvällsturen hade dragit ut på tiden, men hem kom vi till slut till vår excellenta tre-rätters middag.
Dagens fågel: Mellanspett.

11 maj: Sista utflyktsdagen skulle framför allt ägnas åt stäpplandskapet och även lite berg- och skogsmiljöer. Målet var att åka ”motsols” runt Macinbergen som ligger väster om Tulcea. Från bussen såg vi en jättekoloni med backsvalor och biätare. Vi stannade **väster om Tulcea** med utsikt ner mot Donau och Ukraina på andra sidan floden. Det låg ett nybyggt Resort på strandkanten och störde miljön lite. Det var långt håll ut till Donau, men vi lyckades i alla fall se en hel del änder, hägrar och rovfåglar. Någon fick dessutom syn på en utter. Däremot fanns inte minervauggfan på sin vanliga häckplats, så den missade vi tyvärr.

När vi gick tillbaks mot bussen trampade en av de engelska damerna nästan på en 2 m lång orm. Marian sprang efter den för att fånga den, men ormen reste sig en halvmeter upp i luften och gjorde flera utfall mot honom. Till slut smet den ner i ett hål och försvann ner i jorden. Det var en Large Whip Snake som enligt Marian var aggressiv men inte farlig.

Väster om Tulcea
med Donau och
Ukraina i
bakgrunden.

Vi fortsatte mot **Somovan Forest**, som var en glest ekbevuxen slänt norr om asfaltsvägen med herdar som vallade sina nötkreatur. Där hördes *vaktel* och alla fick äntligen se balkanhöken. Sommargyllingarna sjöng runt oss och allt var så vackert. Vi kunde detaljstudera en gulärla *flava*, örnnvråk och trädlärka.

Vid **Macinbergen** gjorde vi flera stopp på sydvästsidan av bergskedjan. Denna bergskedja, som är nationalpark, har en maxhöjd på ca 400 m ö h och är därför helt annorlunda än Karpaterna med sina 2500 m. Vid första stoppet i NV nära Macin (vid nationalparkens parkering och ingång) började vi att klättra uppåt medan Marian och chauffören fixade fältlunchen. Vanliga stenskvättor var det gott om, men den eftersökta nunnestenskvättan vill inte visa sig. Men en *stentrast* satt strax uppe på högsta toppen och visade upp sig i solen så att det röda lyste trots det långa avståndet.

Alla hade nog hunnit få i sig maten när *nunnestenskvättan* ropades ut. Nu var avståndet ännu längre, men vi fick vara nöjda med den obsen. Några hann också se *stäpphök* innan den försvann bakom berget. Vi försökte få en bättre obs på skvättan på ett annat ställe, men det resulterade mest i en svart rödstjärt.

Macinbergen söder om Greci.
Bra lokal för
isabellastenskvätta, tjockfot
mm.

Vi åkte söderut och in genom byn **Greci** och fortsatte sydost nedanför bergen längs en smal åkerväg. En dvärgörn satt ute på gräsmarken och visade upp sina fjäderbeklädda ben. Nu förstod vi varifrån den

fått sitt engelska namn, Booted Eagle. Vi räknade in minst 24 stycken isabellastenskvättor och fick reda på varför det fanns så många just här. Rovfåglarna hade upptäckt sisar här och i takt med att dessa blev uppätta, så blev sislarnas bohålor lediga för isabellorna. Marian fick syn på 2 *tjockfot* som satt lite längre fram längs vägen. När vi spanade upp på berget efter den mindre skrikörnens bo, så fick någon syn på en *svart stork* uppe på klippan. *Dagens fågel: Tjockfot.*

12 maj: Sista dagen och den långa bussresan till Bukarest låg på programmet. Men före frukost trodde Marian att det satt en eksångare på torget i Tulcea. Vi svenskar gick dit och hörde fågeln i fråga, men när resten av gruppen gick dit och spelade upp några sångare, så svarade den bara på sävsångare. Den hade vi ju missat i Donaudeltat, så för oss svenskar blev det nytt resekräss i alla fall.

Vi stannade naturligtvis vid den fina lokalen Hasarlâc Chiolul strax före Donaubron den här gången också. Engelsmännen hade passerat våtmarken i mörker, när de kom för en vecka sedan, men för oss blev det favorit i repris. Det var gott om tärnor, biätare, vadare, änder, grågäss, knölsvan, silkeshäger, vit stork och ännu en svart stork mm. Vi lyckades se smådopping och engelsmännen fick sina första roständer.

Nu var det raka vägen till flyget förutom ett kaffestopp i staden Slobozia strax före motorvägen. Vi fick ta ett snabbt farväl till våra engelska vänner innan vi hastade mot var sitt flyg. Vi tog samma väg hem via Amsterdam till Linköping.

Denna resa var mycket trevlig, givande och intressant, och vi fick stort utbyte av att lära känna både trevliga rumäner, andra europeiska fågelskådare och ett nytt östeuropeiskt land för att inte tala om det berömda Donaudeltat. Det vi framför allt missade var väl världspopulationen av de övervintrande rödhalsade gässen som passerar Dobrogea under flyttning, men vi återkommer säkert till detta område.

Denna resa med Ibis/atu var mycket bekväm. Det var bara att betala och åka med. Standarden på det hela var av toppklass. Efter erfarenheterna av Rumänien som skådarland tror vi nog att man kan göra en hel del här till lågbudget om man gillar det. Flygbiljett/charter till Constanta alt Bukarest och hyra bil. Trafiken på vägarna är relativt gles och lugn. Utbud av hotell och restauranger verkar vara hyggligt. Åker man helt själv får man dock räkna med mycket tid att läsa på, leta hotell, bilkörning, ökade risker för stölder mm. Dobrogea är ett område som man gärna vill återvända till och bara njuta av natur och för oss svenskar lite ovanligare fåglar.

Om man är intresserad av botanik finns det massor av arter och biotoper att studera här. För den arkeologiskt intresserade finns det lämningar från antiken då Dobrogea var en betydelsefull provins i den tidens stormakter. Är man intresserad av nutidshistoria så kan man på nära håll se hur ett ekonomiskt system med planhushållning har bytts ut mot ett annat mer kapitalistiskt.

Ann och Sten Wikström, Fole Stora Tollby 630, 62175 VISBY Sweden
sten@storatollbygard.se

ARTLISTA FÅGLAR

1. **Knölsvan**, Mute Swan, *Cygnus olor*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 1 och >200 ex.
2. **Grågås**, Graylag Goose, *Anser anser*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 10 och 60 ex.
3. **Gravand**, Shelduck, *Tadorna tadorna*: 9 maj 30 ex Morighol.
4. **Rostand**, Ruddy Shelduck, *Tadorna ferruginea*: 5 maj 10 ex och 12 maj 30 ex Chiolul Hasarlâc.
5. **Bläsand**, Wigeon, *Anas penelope*: 5 maj 2 ex Chiolul Hasarlâc, 9 maj 1 ex Morighol.
6. **Snatterand**, Gadwall, *Anas strepera*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 1 och 15 ex.
7. **Gräsand**, Mallard, *Anas platyrhynchos*: Sågs alla dagar mellan 1 och 20 ex.
8. **Ärta**, Garganey, *Anas querquedula*: 9 maj 2 ex Vadu, 12 maj 2 ex Chiolul Hasarlâc.

9. **Skedand**, Northern Shoveler, *Anas clypeata*: 9 maj 2 ex.
10. **Rödhuwad dykand**, Red-crested Porcard, *Netta rufina*: 9 maj 6 ex Morighol, 11 maj 6 ex.
11. **Brunand**, Porchard, *Aythya ferina*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 3 och 20 ex.
12. **Vitögd dykand**, Ferruginous Duck, *Aythya nyroca*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 2 och 15 ex.
13. **Vaktel**, Common Quail, *Coturnix coturnix*: 11 maj 1 ex hörd Somovan Forest.
14. **Fasan**, Pheasant, *Phasianus colchicus*: Sågs eller hördes nästan alla dagar utom i bergen 1-3 ex/dag.
15. **Smådopping**, Little Grebe, *Tachybaptus ruficollis*: 12 maj 2 ex Chiolul Hasarlâc.
16. **Skäggdopping**, Great Crested Grebe, *Podiceps cristatus*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 2 och 40 ex.
17. **Gråhakedopping**, Red-necked Grebe, *Podiceps grisegena*: Sågs hälften av vattendagarna mellan 1 och 25 ex.
18. **Svarthalsad dopping**, Black-necked Grebe, *Podiceps nigricollis*: 5 maj 20 ex Chiolul Hasarlâc, 9 maj 20 ex Morighol, 12 maj 5 ex Chiolul Hasarlâc.
19. **Storskarv**, Cormorant, *Phalacrocorax carbo*: Sågs alla vattendagar mellan 1 och 100 ex.
20. **Dvärgskarv**, Pygmy Cormorant, *Phalacrocorax pygmeus*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 1 och >100 ex.
21. **Vit pelikan**, White Pelican, *Pelecanus onocrotalus*: Sågs alla vattendagar mellan 4 och 200 ex.
22. **Krushuvad pelikan**, Dalmatian Pelican, *Pelecanus crispus*: 6 maj 30 ex Donaudeltat, 7-9 maj 1 ex/dag på olika lokaler.
23. **Rördrom**, Eurasian Bittern, *Botaurus stellaris*: 7 maj 1 ex hörd och 2 ex flygande Donaudeltat.
24. **Dvärgrördrom**, Little Bittern, *Ixobrychus minutus*: 7 maj 5 ex och 8 maj 1 ex Donaudeltat.
25. **Natthäger**, Night Heron, *Nycticorax nycticorax*: 6-8 maj 30-50 ex/dag Donaudeltat.
26. **Rallhäger**, Squacco Heron, *Ardeola ralloides*: 6-8 maj 30-100 ex/dag Donaudeltat, 9 maj 5 ex Vadu.
27. **Silleshäger**, Little Egret, *Egretta garzetta*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 2 och 30 ex.
28. **Ägretthäger**, Great White Egret, *Egretta alba*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 2 och 20 ex.
29. **Gråhäger**, Grey Heron, *Ardea cinerea*: Sågs 5-9 maj mellan 1 och 10 ex/dag Donaudeltat.
30. **Purpurhäger**, Purple Heron, *Ardea purpurea*: Sågs 6-8 maj mellan 3 och 25 ex/dag Donaudeltat.
31. **Svart stork**, Black Stork, *Ciconia nigra*: 11 maj 1 ex Macinbergen, 12 maj 1 ex Chiolul Hasarlâc.
32. **Vit stork**, White Stork, *Ciconia ciconia*: Sågs alla dagar utom den första mellan 1 och 20 ex/dag.
33. **Bronsibis**, Glossy Ibis, *Plegadis falcinellus*: 6-8 maj mellan 10 och 30 ex/dag Donaudeltat, 9 maj 10 ex.
34. **Skedstork**, Spoonbill, *Platalea leucorodia*: 6 maj 5 ex Donaudeltat, 9 maj 20 ex.
35. **Bivråk**, Honey Buzzard, *Pernis apivorus*: 7 maj 1 ex Letea, 8 maj 1 ex Donaudeltat, 9 maj 1 ex Morighol, 10 maj 8 ex Celic, 12 maj 1 ex Chiolul Hasarlâc.
36. **Havsörn**, White-tailed Eagle, *Haliaeetus albicilla*: 6-8 maj mellan 1 och 7 ex/dag Donaudeltat.
37. **Ormörn**, Short-toed Eagle, *Circaetus gallicus*: 9 maj 2 ex Enisala, 10 maj 1 ex Celic, 11 maj 1 ex Somovan Forest + 1 ex Macinbergen NV Greci.
38. **Brun kärrhök**, Marsh Harrier, *Circus aeruginosus*: Sågs alla dagar utom i bergen mellan 1 och 25 ex/dag.
39. **Stäpphök**, Pallid Harrier, *Circus macrourus*: 11 maj 1 ex Macinbergen NV Greci.
40. **Sparvhök**, Sparrowhawk, *Accipiter nisus*: 10 maj 1 ex Celic.
41. **Balkanhök**, Levant Sparrowhawk, *Accipiter brevipes*: 10 maj 1 ex Babadag Forest S, 11 maj 1 ex Somovan Forest.
42. **Ormvråk**, Common Buzzard, *Buteo buteo*. Ska bara finnas **Stäppvråk**, *Buteo buteo vulpinus*, här: Sågs nästan alla dagar mellan 1 och 5 ex.
43. **Örnvråk**, Long-legged Buzzard, *Buteo rufinus*: 6 maj 1 ex Donaudeltat, 11 maj 2 ex + 1 ex Macinbergen NV Greci, 12 maj 2 ex Chiolul Hasarlâc.
44. **Mindre skrikörn**, Lesser Spotted Eagle, *Aquila pomarina*: 4 maj 3 ex Strâmba, 10 maj 1 ex Denis Tepe, 11 maj 1 ex V Tulcea, mot Donau + 1 ex Macinbergen.
45. **Dvärgörn**, Booted Eagle, *Aquila pennata*: 10 maj 2 ex Celic, 11 maj 1 ex Macinbergen.
46. **Tornfalk**, Kestrel, *Falco tinnunculus*: Sågs alla dagar mellan 2 och 10 ex.

47. **Aftonfalk**, Red-footed Falcon, *Falco vespertinus*: 6 maj 10 ex och 8 maj 15 ex Donaudektat, 9 maj 7 ex.
48. **Lärkfalk**, Hobby, *Falco subbuteo*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 1 och 5 ex.
49. **Tatarfalk**, Saker Falcon, *Falco cherrug*: 6 maj 1 hona Donaudektat.
50. **Mindre sumphöna**, Little Crake, *Porzana parva*: 7 maj 3 ex hörda Donaudektat.
51. **Rörhöna**, Moorhen, *Gallinula chloropus*: 5-8 maj 1-5 ex/dag Donaudektat.
52. **Sothöna**, Coot, *Fulica atra*: Sedd alla vattendagar mellan 2 och 50 ex.
53. **Styltlöpare**, Black-winged Stilt, *Himantopus himantopus*: 5 maj 10 ex + 12 maj 10 ex Chiolul Hasarlâc, 9 maj 60 ex Morighol.
54. **Skärfläcka**, Avocet, *Recurvirostra avosetta*: 9 maj 30 ex Morighol, 12 maj 3 ex Chiolul Hasarlâc.
55. **Tjockfot**, Stone Curlew, *Burhinus oedicephalus*: 11 maj 2 ex Macinbergen SO Greci.
56. **Rödvingad vadarsvala**, Collared Pratincole, *Glareola pratincola*: 7 maj 1 ex Letea, 9 maj 1 ex Sinoie + 35 ex Vadu.
57. **Svartbent strandpipare**, Kentish Plover, *Charadrius alexandrinus*: 9 maj 4 ex Morighol.
58. **Tofsvipa**, Lapwing, *Vanellus vanellus*: Sågs hälften av vattendagarna mellan 3 och 15 ex.
59. **Småsnäppa**, Little Stint, *Calidris minuta*: 9 maj >30 ex Morighol.
60. **Mosnäppa**, Temminck's Stint, *Calidris temminckii*: 9 maj 1 ex Vadu.
61. **Spovsnäppa**, Curlew Sandpiper, *Calidris ferruginea*: 9 maj 30 ex Morighol.
62. **Brushane**, Ruff, *Philomachus pugnax*: 9 maj 25 ex Morighol.
63. **Rödspov**, Black-tailed Godwit, *Limosa limosa*: 7 maj 1 ex Donaudektat.
64. **Storspov**, Whimbrel, *Numenius arquata*: 9 maj 1 ex Morighol.
65. **Rödbena**, Redshank, *Tringa totanus*: 9 maj 6 ex Morighol.
66. **Svartsnäppa**, Spotted Redshank, *Tringa erythropus*: 9 maj 12 ex Morighol.
67. **Gluttsnäppa**, Greenshank, *Tringa nebularia*: 5 maj 1 ex hörd Donaudektat, 9 maj 1 ex Morighol.
68. **Grönben**, Wood Sandpiper, *Tringa glareola*: 9 maj 15 ex Morighol.
69. **Drillsnäppa**, Common Sandpiper, *Actitis hypoleucos*: Sågs 9 maj av engelsmännen 1 ex Morighol.
70. **Svarthuvad mås**, Mediterrean Gull, *Larus melanocephalus*: 5 maj 4 ex + 7 maj 4 ex Donaudektat, 9 maj 60 ex Morighol.
71. **Dvärgmås**, Little Gull, *Larus minutus*: Sågs 9 maj av engelsmännen 3 ex Morighol.
72. **Skrattmås**, Black-headed Gull, *Larus ridibundus*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 5 och 40 ex.
73. **Kaspisk trut**, Caspian Gull, *Larus cachinnans*: Sågs alla vattendagar mellan 1 och >250 ex.
74. **Medelhavstrut**, Yellow-legged Gull, *Larus michahellis*: 9 maj 10 ex Morighol.
75. **Svarthuvad trut**, Pallas's Gull, *Larus ichthyæus*: 9 maj 2 ex Morighol.
76. **Småtärna**, Little Tern, *Sternula albifrons*: 9 maj 5 ex Morighol.
77. **Svarttärna**, Black Tern, *Chlidonias niger*: 6-8 maj mellan 3 och 15 ex/dag Donaudektat, 9 maj 10 ex Morighol.
78. **Vitvingad tärna**, White-winged Tern, *Chlidonias leucopterus*: 6-8 maj mellan 1 och 25 ex/dag Donaudektat.
79. **Skäggtärna**, Whiskered tern, *Chlidonias hybrida*: Sågs alla vattendagar mellan 4 och 100 ex.
80. **Fisktärna**, Common Tern, *Sterna hirundo*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 2 och >300 ex.
81. **Tamduva**, Feral Dove, *Columba livia*: Vanlig alla dagar speciellt runt bebyggelse. Vi noterade ingen "äkta klippduva".
82. **Skogsduva**, Stock Pigeon, *Columba oenas*: 6 maj 9 ex Donaudektat.
83. **Ringduva**, Wood Pigeon, *Columba palumbus*: Sågs nästan alla dagar mellan 1 och 4 ex.
84. **Turkduva**, Collared Dove, *Streptopelia decaocto*: Sågs alla dagar mellan 2 och 20 ex.
85. **Turturduva**, Turtle Dove, *Streptopelia turtur*: 10 maj 2 ex Celic + 2 ex Babadag Forest S, 11 maj 4 ex längs vägen.
86. **Kattuggla**, Tawny Owl, *Strix aluco*: 7 maj 1 ex hörd Letea.
87. **Gök**, Common Cuckoo, *Cuculus canorus*: Sågs eller hördes alla dagar mellan 1 och 25 ex.
88. **Tornseglare**, Swift, *Apus apus*: Sågs alla bergsdagar mellan 5 och 20 ex, 9 maj 12 ex Enisala.
89. **Alpseglare**, Alpine Swift, *Apus melba*: 4 maj ca 25 ex Zarnesti-klyftan.
90. **Kungsfiskare**, Kingfisher, *Alcedo atthis*: 6 maj 10 ex + 7 maj 1 ex hörd Donaudektat.
91. **Biätare**, Bee-eater, *Merops apiaster*: Sågs nästan alla vattendagar mellan 1 och >70 ex.

- 92. Blåkråka**, Roller, *Coracias garrulus*: Sågs alla vattendagar mellan 3 och 30 ex.
- 93. Härfågel**, Hoopoe, *Upupa epops*: Sågs eller hördes alla vattendagar mellan 1 och 10 ex.
- 94. Göktyta**, Wryneck, *Jynx torquilla*: 7 maj 1 ex hörd Donaudentat.
- 95. Gråspett**, Grey-headed Woodpecker, *Picus canus*: 4 maj 1 ex hörd Zarnesti-klyftan, 6-8 maj mellan 4 och 5 ex/dag Donaudentat.
- 96. Spillkråka**, Black Woodpecker, *Dryocopus martius*: 4 maj 1 ex hörd Zarnesti-klyftan, 8 maj 1 ex sedd Donaudentat, 10 maj 1 ex hörd Babadag Forest N.
- 97. Större hackspett**, Great Spotted Woodpecker, *Dendrocopos major*: 6 maj 2 ex och 7 maj 1 ex Donaudentat, 10 maj 1 ex Babadag Forest N.
- 98. Mellanspett**, Middle Spotted Woodpecker, *Dendrocopos medius*: 10 maj 2 ex Celic.
- 99. Mindre hackspett**, Lesser Spotted Woodpecker, *Dendrocopos minor*: 7 maj 3 ex Letea, 10 maj 1 ex Babadag Forest N.
- 100. Kalanderlärka**, Calandra Lark, *Melanocorypha calandra*: 5 maj 2 ex längs vägen, 9 maj 10 ex längs vägen, 10 maj 8 ex Denis Tepe och Babadag Forest N, 11 maj 2 ex Macinbergen.
- 101. Korttålarlärka**, Greater Short-toed Lark, *Calandrella brachydactyla*: 10 maj 2 ex Denis Tepe, 11 maj 1 ex Macinbergen, 12 maj 1 ex Chiolul Hasarlâc.
- 102. Tofslärka**, Crested Lark, *Galerida cristata*: 9-12 maj 2 ex/dag på olika lokaler.
- 103. Trädslärka**, Woodlark, *Lullula arborea*: 7 maj 1 ex Letea, 10 maj 1 ex Celic, 11 maj 1 ex Somovan Forest.
- 104. Sånglärka**, Skylark, *Alauda arvensis*: 5 maj 3 ex N Bukarest, 9 maj 6 ex Morighol, 10 maj 1 ex Denis Tepe, 12 maj 1 ex Macinbergen.
- 105. Backsvala**, Sand Martin, *Riparia riparia*: 5 maj 1 ex + 12 maj 5 ex Chiolul Hasarlâc, 9 maj 20 ex Enisala, 11 maj >100 ex V Tulcea.
- 106. Ladusvala**, Barn Swallow, *Hirundo rustica*: Sågs alla dagar mellan 10 och >100 ex.
- 107. Hussvala**, House Martin, *Delichon urbicum*: Sågs hälften av alla dagar mellan 1 och 15 ex.
- 108. Fältpiplärka**, Tawny Pipit, *Anthus campestris*: 10 maj 2 ex Denis Tepe + 1 ex Enisala + 1 ex Babadag Forest S, 12 maj 1 ex hörd Chiolul Hasarlâc.
- 109. Rödstrupig pipilärka**, Red-throated Pipit, *Anthus cervinus*: 9 maj 1 ex förbiflygande Sinoie.
- 110. Gulärka**, Yellow Wagtail, *Motacilla flava* (mest *dombrowski*, 2 *feldegg*, 1 *flava*): 5 maj 2 ex Chiolul Hasarlâc, 9 maj 7 ex olika lokaler, 11 maj 1 ex Sinoie.
- 111. Forsärka**, Grey Wagtail, *Motacilla cinerea*: Bergsdagarna 3-4 maj 10 st/dag.
- 112. Sädesärka**, White Wagtail, *Motacilla alba*: Sågs nästan alla dagar mellan 1 och 30 ex.
- 113. Gärdsmyg**, Winter Wren, *Troglodytes troglodytes*: 4 maj 1 ex hörd Zarnesti-klyftan.
- 114. Rödake**, Robin, *Erithacus rubecula*: Sågs eller hördes bergsdagarna mellan 1 och 5 ex/dag.
- 115. Näktergal**, Thrush Nightingale, *Luscinia luscinia*: 6-8 maj 2-5 ex/dag Donaudentat.
- 116. Sydnäktergal**, Common Nightingale, *Luscinia megarhynchos*: 6 maj 5 ex Donaudentat, 10 maj 5 ex på olika lokaler, 11 maj 3 ex Somovan Forest.
- 117. Båake**, Bluethroat, *Luscinia svecia*: 7 maj 1 ex Donaudentat.
- 118. Svart rödstjärt**, Black Redstart, *Phoenicurus ochruros*: 4 maj 2 ex Zarnesti-klyftan, 5 maj 1 ex Brasov, 6 maj 2 ex Donaudentat, 11 maj 2 ex Macinbergen NV Greci.
- 119. Rödstjärt**, Redstart, *Phoenicurus phoenicurus*: 6-8 maj 2 ex/dag Donaudentat, 9 maj 1 ex.
- 120. Buskskvätta**, Whinchat, *Saxicola rubetra*: 9 maj 8 ex, 10 maj 2 ex Denis Tepe.
- 121. Isabellastenskvätta**, Isabelline Wheatear, *Oenanthe isabellina*: 10 maj 6 ex Denis Tepe, 11 maj 26 ex Macinbergen SO Greci.
- 122. Stenskvätta**, Northern Wheatear, *Oenanthe oenanthe*: 6 maj 1 ex Donaudentat, 9 maj 6 ex Sinoie, 10 maj 5 ex Denis Tepe + Babadag Forest S, 11 maj 3 ex Macinbergen.
- 123. Nunnestenskvätta**, Pied Wheatear, *Oenanthe pleschanka*: 11 maj 2 ex Macinbergen NV Greci.
- 124. Stentrast**, Rufous-tailed Rock-Thrush, *Monticola saxatilis*: 11 maj 2 ex Macinbergen NV Greci.
- 125. Koltrast**, Blackbird, *Turdus merula*: Mellan 1 och 10 ex/dag i bergen och i skogsnära miljö.
- 126. Björktrast**, Fieldfare, *Turdus pilaris*: 3 maj 1 ex N Sinaia.
- 127. Taltrast**, Song Thrush, *Turdus philomelos*: 4 maj 2 ex hörd Zarnesti-klyftan, 8 maj 1 ex hörd Donaudentat, 10 maj 2 ex sedda Celic.
- 128. Vassångare**, Savi's Warbler, *Locustella luscinioides*: Hördes mellan 3 och >10 ex/dag Donaudentat, 9 maj 2 ex Sinoie.

- 129. Sävsångare**, Sedge Warbler, *Acrocephalus schoenobaenus*: 6 maj hörde engelsmännen 1 ex Donaudentat, 12 maj 1 ex hördes på torget i Tulcea.
- 130. Fältsångare**, Paddyfield Warbler, *Acrocephalus agricola*: 9 maj 19 ex Sinoie.
- 131. Rörsångare**, Reed Warbler, *Acrocephalus scirpaceus*: 6-7 maj 2 resp 4 ex Donaudentat, 9 maj 5 ex Sinoie.
- 132. Trastsångare**, Great Reed Warbler, *Acrocephalus arundinaceus*: 6-8 maj mellan 3 och 15 ex Donaudentat, 9 maj 6 ex Sinoie.
- 133. Härmsångare**, Icterine Warbler, *Hippolais icterina*: 10 maj 2 ex Celic + 2 ex Babadag Forest N.
- 134. Höksångare**, Barred Warbler, *Sylvia nisoria*: 10 maj 1 ex Babadag Forest S.
- 135. Ärtsångare**, Lesser Whitethroat, *Sylvia curruca*: 6-8 maj mellan 3 och 5 ex/dag Donaudentat.
- 136. Törnsångare**, Common Whitethroat, *Sylvia communis*: 10 maj 2 ex Babadag Forest S.
- 137. Trädgårdssångare**, Garden Warbler, *Sylvia borin*: 8 maj 3 ex Donaudentat.
- 138. Svarthätta**, Blackcap, *Sylvia atricapilla*: Hörd 1 eller 2 ex/dag hälften av dagarna.
- 139. Lövsångare**, Willow Warbler, *Phylloscopus trochilus*: 9 maj 1 ex hörd Vadu, 10 maj 1 ex hörd Celic.
- 140. Grönsångare**, Wood Warbler, *Phylloscopus sibilatrix*: 4 maj 1 ex hörd Zarnesti-klyftan, 10 maj 5 ex Babadag Forest N.
- 141. Gransångare**, Chiffchaff, *Phylloscopus collybita*: Hörd nästan alla dagar mellan 2 och >10 ex.
- 142. Kungsfågel**, Goldcrest, *Regulus regulus*: 4 maj 1 ex hörd Dambovicioara-klyftan.
- 143. Grå flugsnappare**, Spotted Flycatcher, *Muscicapa striata*: 6 maj 1 ex Donaudentat, 7 maj 1 ex Letea.
- 144. Mindre flugsnappare**, Red-breasted Flycatcher, *Ficedula parva*: 4 maj 1 ex Strâmba, 9 maj 1 hona Vadu, 10 maj 1 ex Babadag Forest N.
- 145. Svartvit flugsnappare**, Pied Flycatcher, *Ficedula hypoleuca*: 7 maj 1 ex hörd Letea, 10 maj 1 ex Babadag Forest N.
- 146. Skäggmes**, Bearded Tit, *Panurus biarmicus*: 7 maj 5 ex och 8 maj 2 ex Donaudentat.
- 147. Entita**, Marsh Tit, *Parus palustris*: 4 maj 1 ex Zarnesti-klyftan.
- 148. Svartmes**, Black Tit, *Parus ater*: 3 maj 1 ex Sinaia, 4 maj 5 ex Zarnesti-klyftan.
- 149. Blåmes**, Blue Tit, *Parus caeruleus*: Hörd eller sedd hälften av dagarna mellan 1 och >10 ex/dag.
- 150. Talgoxe**, Great Tit, *Parus major*: Sågs hälften av dagarna mellan 1 och 10 ex.
- 151. Balkanmes**, Sombre Tit, *Parus lugubris*: 10 maj 1 ex Babadag Forest S.
- 152. Nötväcka**, Nuthatch, *Sitta europaea*: 4 maj 2 ex Zarnesti-klyftan, 10 maj 2 ex Babadag Forest N.
- 153. Trädkrypare**, Tree-Creeper, *Certhia familiaris*: 6 maj sågs av engelsmännen 1 ex Donaudentat.
- 154. Murkrypare**, Wallcreeper, *Tichodroma muraria*: 4 maj 1 hanne Zarnesti-klyftan.
- 155. Pungmes**, Penduline Tit, *Remiz pendulinus*: 6-8 maj 3 ex/dag Donaudentat.
- 156. Sommargylling**, Golden Oriole, *Oriolus oriolus*: Hörd drygt hälften av vattendagarna mellan 2 och 6 ex.
- 157. Törnskata**, Red-backed Shrike, *Lanius collurio*: 6 maj 2 ex Donaudentat, 9-12 maj sedd mellan 4 och 6 ex/dag.
- 158. Svartpannad törnskata**, Lesser Grey Shrike, *Lanius minor*: 6 maj 1 ex Donaudentat, 9-11 maj mellan 2 och 4 ex/dag.
- 159. Nötskrika**, Jay, *Garrulus glandarius*: 4 maj 2 ex Zarnesti-klyftan, 10 maj 2 ex Babadag Forest S.
- 160. Skata**, Magpie, *Pica pica*: Sågs alla dagar mellan 4 och >10 ex.
- 161. Kaja**, Jackdaw, *Corvus monedula*: Sågs alla dagar mellan 6 och 20 ex.
- 162. Råka**, Rook, *Corvus frugilegus*: Sågs alla dagar mellan 1 och >100 ex.
- 163. Gråkråka**, Hooded Crow, *Corvus cornix*: Sågs alla dagar mellan 10 och >20 ex.
- 164. Korp**, Raven, *Corvus corax*: Sågs 2-4 ex/dag bergsdagarna, 11 maj 1 ex Somovan Forest.
- 165. Stare**, Starling, *Sturnus vulgaris*: Sågs alla dagar mellan 30 och >100 ex.
- 166. Gråsparv**, House Sparrow, *Passer domesticus*: Sågs alla dagar utom i själva Donaudentat mellan 2 och 50 ex.
- 167. Spansk sparv**, Spanish Sparrow, *Passer hispaniolensis*: 9 maj 2 ex, 10 maj 10 ex Denis Tepe.
- 168. Pilfink**, Tree Sparrow, *Passer montanus*: Sågs alla vattendagar mellan 1 och 15 ex.
- 169. Bofink**, Chaffinch, *Fringilla coelebs*: Sågs alla dagar mellan 1 och 5 ex.
- 170. Grönfink**, Greenfinch, *Carduelis chloris*: 10 maj 3 ex hörd Celic.
- 171. Steglits**, Goldfinch, *Carduelis carduelis*: 5 maj 1 ex längs vägen, 10 maj 2 ex Celic.

- 172. Stenknäck** *Coccothraustes coccothraustes*: 10 maj 2 ex Celic + 3 ex Babadag Forest N.
173. Gulsparv, Yellowhammer, *Emberiza citrinella*: 4 maj 2 ex Zarnesti-klyftan.
174. Ortolansparv, Ortolan Bunting, *Emberiza hortulana*: 10 maj 2 ex Babadag Forest S.
175. Sävspärv, Reed Bunting, *Emberiza schoeniclus*: 7 maj 15 ex och 8 maj 3 ex Donaudeltat, 9 maj 1 ex Sinoie.
176. Kornspärv, Corn Bunting, *Emberiza calandra*: 5 maj 4 ex Chiolul Hasarlâc, 7 maj 2 ex Letea, 9-12 maj 2-5 ex/dag i olika lokaler.

DÄGGDJUR

1. **Fälthare** *Lepus europaeus*: 4 maj 1 ex Zarnesti-klyftan.
2. **Västlig sisel** *Spermophilus citellus*: 5 maj 10 ex Chiolul Hasarlâc, 9 maj 2 ex, 10 maj 10 ex, 11 maj 1 ex Macinbergen NV Greci.
3. **Rödräv** *Vulpes vulpes*: 6 maj 1 ex simmande Donaudeltet.
4. **Brunbjörn** *Ursus arctos*: 4 maj 5 ex Strâmba.
5. **Rådjur** *Capreolus capreolus*: 4 maj 1 ex Zarnesti-klyftan.
6. **Små sorkar**, 4 maj 2 st Strâmba.

GROD- och KRÄLDJUR

Uppgifter från Marian: Vi hörde tre arter groda från hotellbåten 6 maj i mörkret ca kl 22. Det var en kompakt ljudmatta hela natten, men de tystnar snabbt i gryningen för att de inte skall lokaliseras och ätas upp av andra djur. Det finns ca 8 arter groda i Rumänien och här hördes tre arter:

1. **Common Treefrog**. Låter starkt ka ka ka ka ka ka ka ka.....
2. **Fire Bellied Toad**. Låter som en härfågel.
3. **Marsh Frog**. Låter som "Grodan Boll".
4. **Green Lizard**. 10 maj Celic Dere.
5. **Large Whip Snake**. 11 maj väster om Tulcea.
6. **Obestämd snok**. Simmande i Donaudeltat flera ex sedda från båten.
7. **Sköldpadda** (Turtoise), 10 maj, Babadag Forest S.

Blåkråka genom tuben, en vanlig syn i Rumänien!